

Nume și prenume	Școala	Profesor

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE
INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN ARGEȘ
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „MATEI BASARAB” – PITEȘTI

Str. Ghe. Ionescu Gion Nr.5, 110310

Tel/fax: 0248.28.55.17

E-mail: sc_nr19pit@yahoo.com

Concurs județean „Școala dă aripi spre lumină”
28.04.2023
Clasa a IV-a
Limba română - Varianta 1

Partea I:

La exercițiile 1-10 încercuiește răspunsul corect. Numai un răspuns este corect.

(10 itemi x 4 puncte = 40 puncte)

*** Citește cu atenție textul:**

« Clip-clip! Clipoțește valul verzui al mării răsturnându-se înspumat pe plajă.

Lip-lip! Lipăiesc tălpile lui Dănuț pe nisipul umed.

Veselă și zgomotoasă, întreaga colonie e pe plajă: unii aleargă după o minge de gumă în pătrățele roș-albastre, cât ei de mare, alții au încins o bătaie cu apă, iar câțiva dintre copii, strânși grămadă, înalță o cetate de nisip. Numai Dănuț cel bălai, ars de soare cum e cozonacul, stă deoparte.

Lip-lip, lip-lip, îl poartă pașii de-a lungul plajei. Acum, deodată, îngenunchează... Parcă a găsit ceva... Ia un pumn de nisip și-l cerne dintr-o palmă într-alta, ca printr-o sită. A găsit! Cu multă luare aminte, cu grabă, așază în borcânașul de sticlă de alături – de care nu se desparte niciodată – ceva mititel, **strălucitor**, ca un bănuț de aur.

Și din nou lip-lip, lip-lip, își urmează Dănuț drumul. Să nu-l tulburăm de la treabă... De aceea, cât timp stă el aplecat, cernând în palmă nisipul, ne uităm în borcânașul de sticlă. E aproape plin. Dar nu cu bănuți de aur, ci cu ceva mult mai de preț, pentru Dănuț, decât galbenii. **Sunt** scoici. Scoici mari și mici, **sidefii** și argintii, trandafirii și brumării, rotunjite, scobite și turtite. Zi de zi, dimineața și după-amiaza, și seara înainte de culcare, **el** își răstoarnă plin de mândrie borcânașul arătându-le tuturor copiilor „comoara”. Fiecare soi de scoică și-a găsit în „**comoara**” lui Dănuț o anumită poreclă: **Florიცica**, Brumărița, Turtita. Câteodată, Dănuț al nostru cel bălai stă cu ele de vorbă:

- Pe tine, Floricico, o să te lipesc drept în mijlocul capacului. Pe voi, Turtitelor, o să vă prind pe margini. Iar vouă, Brumărițelor, vă păstrez laturile cutiei și vă vopsesc în argintiu...

Și iată că în dimineața aceasta, pe când cutreiera plaja, în căutare de noi scoici, se auzi deodată chemat de către „zidarii” de la cetățuia de nisip.

- Dănuț, vino să ne dai o mână de ajutor!

- Nu pot acum. Am treabă.

- Haide, numai un pic. Noi zidim turnurile. Am adunat scoici și vrem să ni le așezi pe metereze.

Când auzi Dănuț că-i vorba de scoici, nu s-a mai lăsat pofțit a doua oară. Fuga s-a dus. S-a dus și și-a uitat borcânașul pe buza umedă de nisip, acolo unde valul se zbențuia – clip-clip...»

(**Scoicile**, de Victor Vîntu)

* metereze = întăritură sau parte dintr-o întăritură militară, parapet;

1. Unde era tabăra veselă în care Dănuț petrecea vacanța de vară?
a) la munte; b) în Delta Dunării; c) la mare; d) într-un tărâm magic.
2. Ce anume era pentru Dănuț mai prețios decât banii de aur?
a) nisipul; b) borcănașul; c) prietenii; d) scoicile.
3. Pluralul cuvântului „capac” este:
a) capacuri; b) capace; c) capacele; d) capaci.
4. În enunțul „*Dar nu cu bănuși de aur, ci cu ceva mult mai de preț, pentru Dănuț, decât galbenii.*”, cuvântul „**galbenii**” este ca parte de vorbire:
a) adjectiv; b) substantiv; c) verb; d) pronume personal.
5. În următoarele enunțuri doar unul este corect. Găsește-l!
a) Nu mai Dănuț cel bălai stă deoparte. b) Numai Dănuț ce-l bălai stă deoparte.
c) Numai Dănuț cel bălai stă de o parte. d) Numai Dănuț cel bălai stă deoparte.
6. Găsește varianta în care toate cuvintele sunt despărțite corect în silabe:
a) bor-că-na-șul, me-te-re-ze, tran-da-fi-ri-i, ce-tă-țu-ia;
b) bor-că-naș-ul, me-te-re-ze, tran-da-fi-rii, ce-tă-țu-ia;
c) bor-că-na-șul, me-te-re-ze, tran-da-fi-rii, ce-tă-țu-ia ;
d) bor-că-na-șul, me-te-re-ze, tran-da-fi-rii, cetă-țu-ia.
7. Cuvântul „**cetățuia**” nu are în text înțelesul de:
a) fortăreață; b) cetate; c) castel; d) cameră.
8. În enunțul: „*De aceea, cât timp stă el aplecat, cernând în palmă nisipul, ne uităm în borcănașul de sticlă.*” se găsesc:
a) trei verbe și cinci substantive; b) două verbe și cinci substantive;
c) trei verbe și patru substantive; d) două verbe și patru substantive .
9. Este propoziție simplă:
a) Am treabă. b) Sunt scoici.
c) Noi zidim turnurile. d) Nu pot acum.
10. Seria în care toate verbele sunt la timpul trecut este:
a) aleargă, au încins, a găsit, vă păstrez; b) au încins, a găsit, cutreiera, am adunat;
c) a găsit, cutreiera, vă vopsesc, am adunat; d) aleargă, au încins, a găsit, s-a dus.

Partea a II-a

Scrieți informația corectă care completează spațiile punctate.

(10 itemi x 3 puncte = 30 puncte)

1. Din text cuvântul care respectă scrierea CVCCVV este
2. Formulează propoziții/ enunțuri legate de text folosind numărul de cuvinte indicat:
3 cuvinte →
6 cuvinte →
8 cuvinte →
3. Scrie câte un cuvânt cu înțeles / sens asemănător pentru fiecare dintre cuvintele de mai jos:
bătaie *grămadă* *vă păstrez*

4. Alcătuieste câte un enunț în care cuvintele date să aibă alt înțeles / sens decât cel întâlnit în text :
- veselă*
- trandafirii*
- gumă*
5. Transformă substantivele în adjective:
nisip → zidar → buză →
6. Scrie explicația următoarelor expresii:
- a da o mână de ajutor =
 - a nu se lăsa poftit a doua oară=
 - ars de soare cum e cozonacul=
7. Transformă propoziția dată în propoziție simplă.
„Lipăiesc tălpile lui Dănuț pe nisipul umed.”
8. Scrie din text:
- un substantiv comun, număr singular, gen neutru :
 - un adjectiv , gen feminin:
 - un diminutiv , număr singular :
9. Ca parte de vorbire, cuvintele „*strălucitor, Floricica, el, sunt, comoara, sidefii*” prezente în text sunt, în ordine:
10. Întâlnim cuvântul „*nouă*” ca trei părți de vorbire diferite. Scrie trei propoziții/ enunțuri cu acestea.
.....
.....
.....

Partea a III-a

Scrieți rezolvările complete. (2 itemi x10p)

1. Găsește greșelile apărute în fragmentul de mai jos și scrie corect cuvintele pe liniatură:

- Frumoasă salbă faci, fetițo! Vezi scoica asta? și Dănuț io arată cu degetul.
 - Scoica aceasta se cheamă „trandafirica”...
 Fetița, mirată, își întoarse spre Dănuț ochi ei ca două zarzări crude.
 - Dar tu de unde ști cum se cheamă? Cunoști scoicile? Ți plac?
 Dănuț tace și oftează adânc.
 - Nu-ți plac? face fetița ochii mari.
 - Ba îmi plac! Am o grămadă mare-mare... Dar acum leam pierdut pe toate. Aveam egzact
 trei zeci și patru.

2. Construiește enunțuri în care cuvintele subliniate în text să fie scrise/ortografiate diferit .
.....
.....
.....
.....
.....

BAREM DE CORECTARE

Limba română- clasa a IV-a

Partea I

Item/ 4 puncte	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	c	d	b	b	d	c	d	a	b	b

Partea a II-a

Item/ 3 puncte	
1	verzui
2	orice răspuns corect
3	bătaie=luptă grămadă=mulțime vă păstrez=vă opresc (sau alte sinonime corecte)
4	Bunica are <u>veselă</u> veche. <u>Trandafirii</u> au înflorit. Are o <u>gumă</u> roșie la creion. / Mestecă <u>gumă</u> .
5	nisip → nisipos, nisipiu; zidar → zidit, nezidit; buză → buzat.
6	a da o mână de ajutor= a ajuta, a veni în ajutor; a nu se lăsa poftit a doua oară= a ccepta, a nu se lăsa rugat; ars de soare cum e cozonacul= bronzat, înroșit...
7	Lipăiesc tălpile.
8	valul, borcănașul... veselă, zgomotoasă borcănașul
9	adjectiv, substantiv propriu, pronume personal, verb, substantiv comun, adjectiv
10	numeral : Nouă copii plantează flori. adjectiv: Am o colegă nouă. pronume : Nouă ne plac problemele.

Partea a III-a

1. 10 puncte - detaliat 10x 1p
i-o, cheamă, Trandafirica, ochii, zarzăre, știi, adânc, le-am, exact, treizeci și patru

2. 10 puncte - detaliat

Nu mai vreau bomboane. – 2 p
Bunica i-a spus o poveste cu zâne. – 2 p
Au făcut meci nul. / Zero este număr nul. – 2 p
Colegul meu a plecat în excursie. – 2 p
Ce va fi mâine? – 2 p

Oficiu – 10 puncte